

СТАНОВИЩЕ

от Проф. д.н. Юлия Георгиева Дончева, Русенски университет „Ангел Кънчев“
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 1. Педагогически науки
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...
докторска програма „Методика на обучението по биология“

Автор: Бисер Сашков Станиславов

Тема: WEB-БАЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ
ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ В 8.КЛАС

Научни ръководители: доц. д-р Маргарита Йорданова Панайотова и гл. ас. д-р
Златка Петкова Ваклева, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“,
Биологически факултет.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта:

Със заповед № РД-21-1038 от 09.06.2022 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *WEB-базирано обучение за здравословен начин на живот по биология и здравно образование в 8.клас* за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма „Методика на обучението по биология“ Автор на дисертационния труд е Бисер Сашков Станиславов – докторант в редовна форма на обучение към катедра „Ботаника и биологическо образование“ с научни ръководители доц. д-р Маргарита Йорданова Панайотова и гл. ас. д-р Златка Петкова Ваклева, от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Биологически факултет.

Представеният от докторант Бисер Сашков Станиславов комплект материали на хартиен и в електронен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;

- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на минималните национални изисквания.

Докторантът е приложил 6 (шест) публикации по темата на дисертационния труд (самостоятелно и в съавторство); Протокол от анализ за плагиатство и Референция от д-р Андрей Райков, мениджър екип „Учебно съдържание“ на сайта „Уча.се“.

Нямам негативни бележки и коментар по документите, относно – редукция на съответните бройки; отсъствие на документ(и), удостоверяващи публикуването; липса на пълнотекстово съдържание, и др. Всичко е в абсолютните изискуеми рамки. Спазени са всички предварителни процедурни и нормативни правила предвидени по настоящата процедура.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение, може да се обобщи в следния аспект: Всеки един педагог търси варианти, методи, подходи, за да може информацията, която преподава да бъде устойчива за обучаемите. В тази връзка ще си позволя да цитирам автора: „Предложеното изследване е продиктувано от необходимостта да се оптимизира интегрирането на съвременните информационни и комуникационни технологии в областта на здравното образование в училище. Използването на тези технологии в процеса на обучение е основа за модернизирание на образователната система.“. Нима има нещо по-добро от това да се даде един апробиран модел?

Степента и нивата на актуалност на проблема, както и в конкретните задачи, разработени в дисертацията се сумират от мотивите за избор на тема (на с. 8) и произтичащите методи, модели и етапи на педагогическото изследване с внедряване в

практиката, което определено заслужава адмирации. Поздравления към колегата и към научните му ръководители!

Тук е мястото да поздравя доц. д-р Маргарита Панайотова и гл. ас. д-р Златка Ваклева, за изключително професионалното и компетентно ръководене и финализиране на научния труд, чиято тематика е особено значима за образованието, като цяло, и в частност здравето, информираността и компетентността на младото поколение българи.

3. Познаване на проблема

Запознавайки се с разработката на научния труд еднозначно може да се заключи, че познаването на проблематиката от докторанта е видна. Той с лекота борави с понятия, извежда дефиниции, демонстрира прогностична култура. Опитът му на дългогодишен действащ учител, на консултант по биология и химия, на участник в многобройни проекти, както и на постиженията на менторираните от него ученици демонстрира не само отлично познаване състоянието на проблема, но и оценяване на пропуските, липсите, нуждите от теоретичен и практико-приложен, творчески, доказан материал.

4. Методика на изследването

Избраната методика, с прилежащите я методи на изследване, на цялостното дисертационно изследване, позволява постигане на поставената цел, задачи и хипотеза. Получените отговори на задачите са адекватни, актуални, с постигане на планираните за решаване в дисертационния труд проблеми.

Конкретизирайки характеристиката и оценката на методологията на дисертационния труд на *prima vista* прави впечатление авторското търсене, относно постановката за същността, съдържанието и характеристиката на компетентностите за изграждане на web-базирано обучение за здравословен начин на живот на подрастващото поколение. Тези търсения докторантът проследява в цялата научна разработка до изводите, заключението и приносите.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Съдържанието на разработката е в следната последователност: Увод; 3 глави; Заключение и изводи; Научни приноси на дисертационния труд; Публикации по темата; Библиография на 10 страници, обхващаща общо 133 източника, от които 80 заглавия на

кирилица, 53 на английски език и 6 учебника (използваните източници са съвременни и актуални по темата), както и 7 Приложения (обстоятелствените и коректно представени приложения, служат като доказателствен, авторски материал, апробиран в процеса на научното изследване). Дисертацията е с общ обем от 201 страници, от които 165 активен текст. Записката включва 83 таблици и 74 фигури. Характеристиката, аналитичният преглед на съдържанието по глави и оценката на труда се систематизира в следното:

- 1) Направено е теоретично проучване на изследвания проблем с изведени дефиниции на понятията свързани с методическите аспекти и със „Здравословен начин на живот“ и свързаните с него акценти.
- 2) Оценка на естеството на изводите за достоверността на материала. Изследователската работа се базира на откриване, прилагане и верифициране на конструиран модел на *Web-базирано обучение за формиране на компетентности за здравословен начин на живот на учениците, апробиран експериментално за неговата ефективност в учебния процес по Биология и здравно образование в 8. клас*, което я прави не само дисертационна, но и с възможност за развитие, с поглед напред в бъдещето.

Приносните моменти, общо 9 (девет) на брой са представени отделно на теоретично ниво (два) и на практико-приложно (седем) са ясни, коректни и най-вече, което е изключително важно, с насоченост към приложение в реалната практика. Напълно обхващат целия процес от зародиша до успешната му финализация. С прилежащите аргументи, в дисертационната разработка, се създава впечатление за отговорен и ангажиран към актуалните търсения и развитие на учениците, изследовател. Което се доказва с цялостната разработка.

Степен на участие на докторанта в разработката на дисертацията и изводите. В никакъв случай не може да се постави под съмнение авторското участие. Важен научно-изследователски факт е, че присъства изключително богата емпиричната доказуемост, чрез която се апробира представената теза. Това всъщност е един от най-важните акценти за реална научна дейност, рефлексиреща в продукцията, т.е. *качество*, проверено чрез практиката.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантът участва със следната научна продукция, съотнесена към Наукометричните критерии за минималните национални изисквания в точки по групи

показатели за различните научни степени и академични длъжности към научната и преподавателска дейност на кандидатите за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, Област 1. Педагогически науки, в случая за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ са както следва:

• *Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, Група А, Показател 1* → **50** точки.

• *Автореферат.*

• *Публикации* - **6** броя общо, от които **4** в съавторство и **2** броя самостоятелни.

Публикувани в периода от 2018 до 2022 г., със следните показатели:

- *Група Г 7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове* → **2 броя самостоятелни x 10 точки = 20 точки; 4 броя в съавторство x 3,33 точки = 14 точки.**
Общо = 34 точки.

При колективни публикации ясно е отразен приносът на докторанта. Сумата от показателите на съответните групи в съдържанието **напълно отговаря** на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал.1 от ППЗРАСРБ за област 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика.

И в публикациите (статии и доклади) отлично впечатление правят инструментите и образователния модел, който е апробиран и експониран като научна информация. Абсолютно пунктуално и изчерпателно са отразени и анализирани количествените и качествените данни по всички критерии, показатели и таргетни групи, участници в оценката.

7. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата (с общ обем от 32 страници) следва структурата и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията, както и изводите, препоръките, и научните приноси на научния труд. Заключение ми е, че отговаря на всички стандартни изисквания за синтезирана и адекватна, аналитико-систематична разработка на първичния документ, научния текст, както и обективното отразяване съдържанието на дисертационното изследване. Спазени са научните и техническите

изисквания по съответните национални и вътрешни правилници за оформянето и презентирането му в хартиения вариант, и в дигиталния вид като On-line публикация.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Научната продукция (дисертация, автореферат и публикации), предоставена за участие в конкурса не съдържа слабости, които да омаловажат нейните достойнства.

Като препоръка мога да отбележа следното: добре е докторантът да разшири своето участие в международни образователни проекти. Тоест да има стремеж за/към популяризиране на резултатите от изследователската дейност в публикации на английски и друг език. Изследвания, като тук представеното ни, трябва да бъдат „чути“ и „видни“ за националната и световна научна общественост. Тоест, за бъдещо използване на научните и научно-приложни приноси на дисертационното изследване в теоретичен и действено-приложен аспект, било то в проектна дейност, учебно – приложна и т.н.

В тази връзка отправям следните въпроси:

- Срецнахте ли трудности при разработването на дисертацията? Какви, от какво естество бяха и защо се получиха?

- Как виждате развитието на "WEB-базираното обучение за здравословен начин на живот по биология и здравно образование“, може би за другите класове? В бъдещата Ви конкретна работа (от тук нататък), как ще го/я доразвивате защото и до сега не е малко това, което сте направил?

- Посочете, според Вас, трудностите, факторите, които биха възпрепятствали масовото, бих казала на национално ниво внедряване на концепцията Ви, тоест възможност имате, но...или няма „но“?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на **всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантът Бисер Сашков Станиславов **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Методика на обучението по биология, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Бисер Сашков Станиславов в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма „Методика на обучението по биология“.

11. 07. 2022 г.

гр. Русе

Изготвил становището:

(проф. д.н. Юлия Дончева)